

henviste til at bruge Sparekasserne. Jeg kan absolut ikke slutte mig til den Tendens, der ligger til Grund for det ærede Medlems Virksomhed, og jeg kan ikke gøre det, hvad enten jeg betragter Sagen ud fra et ideelt Standpunkt, eller jeg ser den ud fra et Forretningsstandpunkt. Med Hensyn til det ideelle Standpunkt ligger Sagen lige for, idet det er den lille Sparer, der kommer til at gaa ud over, naar Indlaansrenten sættes lavere end Kreditforeningsobligationernes Udbytte, idet Kapitalisten er ganske uafhængig af den Lovgivning, der her er Tale om, da han selv kan gaa hen og købe Obligationer, altsaa gøre det, som Sparekassen gør med en Del af sin Kapital. Men dertil kommer, at Staten tidligere har taget Standpunkt til hele Sparespørgsmaalet ved at yde Støtte til Tyendesparekasserne, og det ærede Medlem fra Bjerre, som her er Ordfører for den ensidige Betragtning, mod hvilken jeg polemiserer, har netop i sit Foredrag i Fjor udtalt sig for, at denne Statens Støtte til Tyendesparekasserne burde udvides. Hvor kan man da saa her gaa til det stik modsatte, og hvorledes kan man gøre det, hvis man betragter Sagen ud fra Andelsbankens Synspunkt? Jeg nævnedes det i Fjor, men det kan ikke gentages for ofte, at Forholdet er dette, at hvis det Lovforslag, som det ærede Medlem i Fjor gik i Brechen for, var blevet til Lov, vilde Resultatet, hvis man oprettede en Andels-sparekasse, blive dette, at man ikke kunde følge det Princip, der ellers følges i Andelsforetagender, som f. Eks. Slagterier og Mejerier, det vil sige, at den lille Producent skulde have tilsvarende Udbytte som den store Producent. Staten vilde forbyde en saadan Andelssparekasse at give sine Sparere paa Sparekassebog det Udbytte, de i Virkeligheden kunde faa. Man maatte kun give dem ca. $4\frac{1}{4}$ pCt., medens man fuldt forsvarligt kunde give dem en aarlig Rente af ca. $4\frac{1}{2}$ pCt. og, efterhaanden som Obligationerne udtrækkes, en Bonus paa ca. $\frac{1}{4}$ pCt. Jeg kan, som sagt, ikke se, at man ud fra en ideel Betragtning kan forsvare det Lovgivningsarbejde, man i Fjor søgte at gennemføre, og jeg kan heller ikke se, at man kan gøre det ud fra et forretningsmæssigt Synspunkt. Hvad er det nemlig, der, i alt Fald officielt, fremføres af det ærede Medlem fra Bjerre som Forsvar for, at han kaster sig i Brechen for denne Sag? Det er hans Ønske om at holde Indlaansrenten nede. Han vil forhindre, at enkelte Institutioner — jeg tror, jeg citerer ordret — skraber Indlaanskapitalen til sig ved at

presse Indlaansrenten op paa en unaturlig Maade. Til Begrundelse heraf har det ærede Medlem i Udvalget, og jeg tror ogsaa her i Salen, fremhævet, at der var enkelte Banker, der havde presset Indlaansrenten helt op til 5 pCt. Men hvis de har kunnet gøre det under de nuværende Forhold, hvor Sparekasserne har frit Slag til at følge med, hvis de da ser sig i Stand til at give den højere Rente, maa Bankerne faa langt friere Spil, naar de under Form af Indlaansbevis, Kontokurant o. lign. ganske ubegrænset kan give, hvilken Indlaansrente de vil, medens Sparekasserne, der gennemgaaende bruger Sparekassebøger, paa det Tidspunkt, vi taler om, vilde være bundne til en Maksimums-Indlaansrente af $4\frac{1}{4}$ pCt. Jeg kan ikke se andet end, at det ærede Medlem, hvis han havde faaet sit Forslag ført igennem, havde gjort Sparekasserne en frygtelig Bjørnetjeneste. Det har interesseret mig i høj Grad, at den højtærede Handelsminister — jeg husker ikke, om det var ved Fremsættelsen af Lovforslaget, eller om det var i Bemærkningerne til dette — netop har udtalt, at han, der i Fjor medvirkede til det her omtalte Ændringsforslags Tilblivelse, nu erkender, at dets Vedtagelse neppe vil være til Gavn for Sparekasserne.

Til Slutning vil jeg sige, at jeg overhovedet er uenig med den Del af dette Ting, som ønsker at hindre, at der bliver Stempelfrihed for baade Bankers og Sparekassers Sparere. Jeg er det, fordi jeg gaar ud fra, at Staten med Stempelfriheden har villet støtte ikke Bankerne og Sparekasserne som saadanne, men Sparerne, Sparetanken, og dette ser jeg bekræftet i det Forhold, jeg før nævnedes, nemlig at Staten har stillet sig overfor Tyendesparekasserne paa den omtalte Maade. For øvrigt forekommer det mig, at Statens Stilling til hele Stempelspørgsmaalet med al Tydelighed fremgaar af selve Stempeloven. Stempeloven er nemlig affattet saaledes, at den efter min Mening er ganske uanvendelig paa Spareforhold, og i hvert Fald bør vi i dette Ting, hvor de demokratiske Partier har Overtaget, ganske bestemt forudsætte, at Stempeloven, til hvis Tilblivelse vi har medvirket, ikke er beregnet paa Sparere. Sagen er nemlig den, at Spareindskud ifølge Stempeloven skal stemples med $\frac{1}{500}$ af Beløbet, dog mindst 10 Øre. Det vil sige, at hvis vi tager en Storsparer, hvormed jeg i Øjeblikket kun vil tænke paa en Person, som paa een Gang kan indskyde 50 Kr., skulde han efter denne Bestemmelse kun betale 10 Øre